

Seutuvaliokunta 19.3.2010

Asian valmistelija Maria Närhinen.

Mikkelin seudun seutuvaliokunta ja Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimen ohjausryhmä ovat pyytäneet Mikkelin seudun kunnilta 28.2.2010 mennessä lausuntoa liittyen Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimen valmisteluun. Lausuntoa pyydettiin seudullisen sosiaali- ja terveystoimen valmisteluaineistosta eli yhteistoimintasopimusluonnoksesta, järjestämissuunnitelmaluonnoksesta, yhteenvetoasiakirjasta sekä tiivistelmästä liittyen hankkeen erityiskysymyksiin.

Lausunnossa pyydettiin ottamaan kantaa seuraaviin asioihin:

1. Kunnan valmius lähteä mukaan perustamaan seudullista sosiaali- ja terveystoimea liikelaitosvaihtoehdon mukaan
2. yhteistoimintasopimuksen sisältö
3. perustamissuunnitelman sisältö
4. perusturvalautakunnan kokoonpano
5. päivähoiton sijoittuminen sosiaali- ja terveystoimeen
6. erikoissairaanhoidon suhde seudulliseen sosiaali- ja terveystoimeen
7. liikelaitoksen johtajan ja sosiaali- ja terveystoimen johtajan hakumenettely

Osa kuntien lausunnoista on liitteenä ja loput toimitetaan ennen kokousta kokoukseen kutsutuille sitä mukaa kun ne on saatavilla. Lausunnoista ilmenee kuntien kannanotot eri kohtiin sekä muut evästykselliset jatkotyölle.

Kuntien virallisista lausunnoista ovat olleet toistaiseksi saatavilla Mikkelin, Pertunmaan, Puumalan, Ristiinan ja Suomenniemen lausunnot. Lausuntojen perusteella Mikkelin, Pertunmaa, Puumala, Ristiina ja Suomenniemi ovat halukkaita jatkamaan valmistelua liikelaitosmallin pohjalta.

Juvalta saatavilla on ollut kunnanhallituksen lausunto, joka käsitellään Juvan kunnanvaltuustossa 15.3.2010. Kangasniemen ja Mäntyharjun osalta saatavilla on ollut kuntien perusturvalautakuntien antamat lausunnot, jotka käsitellään 15.3.2010 kuntien kunnanhallituksissa. Em. lausunnoissa kunnat ovat todenneet, että valmistelua tulisi jatkaa eri periaatteella kuin liikelaitosmallin pohjalta. Juvan, Kangasniemen ja Mäntyharjun kantojen mukaan valmistelun tulisi tähdätä sairaanhoitopiirin kokoiseen kuntayhtymään ja yhteistoiminta-alueella tulisi järjestää sosiaalityö, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon väestölle yhden organisaation toimesta. Lausuntojen mukaan yksi mahdollisuus olisi hakeutua valmisteilla olevan terveydenhuoltolain mukaiseksi kokeilualueeksi.

Hirvensalmen kanta selviää 15.3.2010.

Valmistelun etenemisvaihtoehtoja

Kuntien lopullisista lausunnoista riippumatta asiassa voisi päättää edetä seuraavien vaihtoehtojen mukaan:

Vaihtoehto 1

Mainion valmistelua jatketaan niiden kuntien kesken, jotka ovat suhtautuneet asiaan myönteisesti. Jatkovalmistelussa huomioidaan mukaan lähtevien kuntien yksityiskohtaiset kannanotot asiaan liittyen.

Vaihtoehto 2

Mukaan lähtevien kuntien joukko todetaan niin vähäiseksi, että Mikkelin kaupunginhallituksen kannanoton mukaan valmistelua jatketaan perinteisen isäntäkuntamallin pohjalta. Aiempi valmisteluaineisto voidaan hyödyntää, mutta liikelaitosta ei perusteta vaan järjestäjänä toimisi seudullinen perusturvalautakunta ja sosiaali- ja terveysterveystoimi Mtuottaisi Mikkelin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi.

Vaihtoehto 3

Osa kunnista jatkaa valmistelua kuntayhtymämallin pohjalta. Tähän valmisteluun ei kuitenkaan Mikkelin kaupunki antamansa lausunnon perusteella ole halukas osallistumaan vaan kaupunki järjestäisi ja tuottaisi jatkossa palvelut vain itselleen tai vaihtoehto 2 mukaisella yhteistoiminnalla joidenkin kuntien kanssa.

Vaihtoehto 4

Todetaan, että Mainiohanke ei ole saanut riittävästi kannatusta että valmistelua kannattaisi jatkaa. Samalla on todettava, että puitelain mukaista järjestelyä ei ole syntymässä Mikkelin seudulle. Asiaan on palattava viimeistään vuonna 2012.

Vaihtoehtojen tarkastelua

Jos vaihtoehto 1 ei toteudu kaikkien kuntien osalta yhteneväisesti niin silloin yksikään esitetyistä vaihtoehtoista ei johda siihen, että seudulle saataisiin luotua yhtenäistä ratkaisua. Kaikki ne vaihtoehdot, joissa kunnat muodostavat yhteistoiminta-alueen ilman Mikkelin kaupunkia ovat kuntalaisten kannalta hankalia, koska tällöin kuntalaiset eivät pystyisi hakemaan seutupalveluita seudun ja työssäkäyntialueen luonnollisesta keskuksesta.

Vaihtoehtojen 1 ja 2 myötä saataisiin osalle kunnista luotua toimiva puitelain vaatimukset täyttävä yhteistoiminta-alue. Tähän alueeseen voisivat nyt pois jäädä kunnat myöhemmässä vaiheessa niin halutessaan liittyä. Vaihtoehto 1 voisi johtaa laajempaan yhteistoiminta-alueeseen kuin vaihtoehto 2, koska liikelaitosmallin on hyväksynyt myös Pertunmaa. Mikkelin kaupunki ei tällä hetkellä myy kansanterveyslain mukaisia palveluita Pertunmaalle eikä kunta ole aiemmissa selvityksissä ollut kiinnostunut yhteistyöstä Mikkelin kaupungin kanssa perinteisen isäntäkunnan pohjalta.

Vaihtoehto 3 täyttäisi muodollisesti puitelain vaatimukset, mikäli riittävä määrä kuntia muodostaisi kuntayhtymän. Tässä mallissa yhteistyö kaupunkikeskuksen ja maaseutukuntien välillä katkeaisi, mikä ei liene tavoiteltava asia seudun yhtenäisyyden ja yhteisen kehittymisen näkökulmasta. Ilman Mikkelin kaupungin mukaantuloa hakeutuminen valmisteilla olevan terveydenhuoltolain mukaiseksi kokeilualueeksi ei liene realistista.

Vaihtoehto 4 tarkoittaisi sitä, ettei seudullista sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuutta edes yritettäisi tavoitella Mikkelin seudulle tässä vaiheessa mikä on selvästi puitelain vastaista. Tässä vaihtoehdossa on mm. jatkossa päätettävä, myykö Mikkelin kaupunki edelleen entisillä periaatteilla kansanterveyslain mukaisia palveluita niille kunnille, jotka niitä haluaavat ostaa. Jatkossa olisi lisääntyvässä määrin myytävä myös sosiaalityön erityispalveluita.

Mikkelin lausunto
Pertunmaan lausunto
Puumalan lausunto
Ristiinan lausunto
Suomenniemen lausunto
Liite 4 - 8

Ehdotus

Kehitysjohdaja:

Seutuvaliokunta toteaa, että ainakin Mikkeli, Pertunmaa, Puumala, Ristiina ja Suomenniemi ovat suhtautuneet myönteisesti liikelaitosmalliin. Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen ja Mäntyharjun lausunnot käsitellään kokouksessa.

Seutuvaliokunta käy keskustelun asiasta ja päättää esityksestä Mainio-hankkeen ohjausryhmälle.